

РЕЦЕНЗИЯ

за научно-преподавателската дейност на

доц. д-р Гергана Руменова Петкова –

участник в конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 2.1. Филология (Японска литература и култура), обявен в ДВ, бр. 21/17.03.2020 г.

за нуждите на СУ „Св. Кл. Охридски“ ФКНФ, Катедра „Японистика“

от проф. д. с. н. Мая Бедрос Келиян, професионално направление

3.1. Социология, антропология и науки за културата, ИФС при БАН, член на Научно жури (Заповед на Ректора № РД 38-150/23.03.2020 г.)

Доцент д-р Гергана Петкова е единствен кандидат по обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по професионално направление 2.1. Филология (Японска литература и култура), обявен в ДВ, бр. 21/17.03.2020 г. В подадения комплект документи за участие в конкурса, кандидатката е предоставила цялата необходима документация според изискванията на Закона за РАСРБ, на Правилника за прилагането му и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Нарушения в процедурата на конкурса не са установени.

1. МНИ за заемане на съответната академична длъжност

В изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ кандидатката **изцяло отговаря** на минималните национални изисквания за научната област **2. Хуманитарни науки**, професионално направление **2.1. Филология** за заемане на академичната длъжност **„професор“**. Д-р Петкова притежава Удостоверение № 1288 от 15. 12. 2005 г., издадено от ВАК за признаване на придобитата образователна и научна степен „доктор” по научна специалност „Литература на народите на Европа, Америка, Африка, Азия и Австралия”, дадена ѝ в Швейцария, като дисертацията ѝ на тема „Мъжките образи в японската вълшебна приказка: класификация и анализ” е защитена във Философския факултет на Университета в Цюрих на 14. 05. 2004 г. На базата на дисертационния ѝ труд е издадена монография на английски език у нас през 2004 г. Д-р Петкова е публикувала втора монография – „Домът на чудесата - Символика на традиционната архитектура и интериор в японските вълшебни приказки” през 2011 г., която е хабилитационен труд за избора ѝ за „доцент”. След назначаването ѝ на академичната длъжност „доцент” през 2012 г. тя издава още една, трета монография – „Съзнателното образование: примери от българската японистика” през 2020 г., глави от колективни монографии, публикувани в чужбина – съответно през 2017 г. в Япония и през 2018 г. в Русия, както и редица други публикации.

2. Липса на данни за плагиатство

Дисертационният труд и публикациите на д-р Гургана Петкова са изцяло резултат от собствената ѝ научно-изследователска работа. Това ми позволява убедено да заявя, че **не съм установила** плагиатство по чл. 4, ал. 11 от ЗРАСРБ, както и че до мен като член на Научното жури **не са постъпили** подобни сигнали.

3. Учебна дейност

Според приложената автобиография и справка за обстоятелствата по чл. 97 за учебната работа, аудиторните и извън-аудиторните занятия, учебната натовареност на д-р Гергана Петкова не само покрива, но дори многократно надвишава минималните годишни нормативи, установени в СУ. От 2003 г. до 2007 г. тя е хоноруван преподавател, след което е назначена като щатен преподавател, а стажът ѝ по специалността обхваща общо 17 години. През целия описан период преподавателската ѝ дейност изцяло съответства на темата на обявения конкурс, като впечатлява със своята широкообхватна проблематика, насочена към значими за образованието по японска литература и култура изследователски полета. Разработените лекционни курсове и водените от нея учебни дисциплини обхващат обучението на студенти от специалност „Японистика“ на бакалавърско и магистърско ниво по дисциплини, свързани директно с темата на настоящия конкурс.

В бакалавърската програма тя преподава основни дисциплини като: „Старояпонски език“, съответно част 1 и част 2; „Етнография на Япония“ част 1 и част 2; „Японски приказки“, „Увод в академичното писане и презентиране“, „Постижения и тенденции в съвременната японистика“, „Увод в преподаването на японски език“. Д-р Петкова е титуляр на следните курсове в МП: „Gender Studies. Ролята на пола в литературата“, „Художествен превод и рецепция: Литературните съкровища на Япония“, „Европейска езикова рамка и стандартите на Японската фондация“ и „Световна японистика: най-доброто от школите по света“, които разширяват познавателния кръгзор на студентите.

Кандидатката е научен ръководител на двама успешно защитили докторанта (съответно през 2015 г. и през 2018 г.), като в момента също ръководи докторант. Тя е била член на екип от преподаватели за научно ръководство на докторанти на 15-та среща на Европейската асоциация по японистика през август 2019 г. в Университетския колеж Корк в Ирландия.

Впечатляваща е и работата на д-р Петкова за повишаване качеството на преподаването в японистиката: тя активно споделя опита си с колеги, пример за което са: онлайн лекция по методика на преподаването на японски език; кратко методическо

ръководство за студенти японисти, издадено в съавторство през 2016 г., анкетни проучвания за подобряване качеството на учебния процес, чиито резултати са използвани за актуализация на учебните програми на бакалавърско и магистърско ниво; организация на кръгла маса за обсъждане на методиката на преподаване на японски език и други.

Д-р Петкова е с богат опит на ръководител на редица програми: на МП „Японски език и култура“, на двугодишен курс за следдипломна квалификация по Японски език и култура, на курс за следдипломна квалификация за подготовка за изпита на Японската фондация – JLPT (Japanese – Language Proficiency Test), както и на курс за след дипломна квалификация „Усъвършенстване на комуникативните умения за успешен диалог с Изтока“. Тя активно работи за популяризиране дейността на катедра „Японистика“, като поддържа сайта ѝ на български, английски и японски език, също така създава и поддържа и ютуб канала на катедрата. Инициатор и ръководител е на публични мероприятия като изложби, дни на отворени врати и други, които не само популяризират, но и правят постиженията на катедрата видими и разпознаваеми за българската общественост.

Председател е на организационни комитети на национални и международни конференции, две от които са спонсорирани от Японската фондация. Ръководила е 6 проекта за популяризиране на обучението по японски език и култура, на дейността на катедра „Японистика“, на нейните научни и образователни постижения. Активно участва в редица програми по международния обмен, изнася лекции в престижни чуждестранни университети и изследователски центрове, членува в международни организации на японистите и е носител на награда – почетна грамота на японския посланик за принос в обучението по японски език и в научните изследвания в областта на японистиката

След избора си за „доцент“ тя продължава да повишава професионалните си умения и подготовка, като е била на два квалификационни курса за преподаватели по японски език, организирани от Японската фондация във Франция и в Унгария.

Напълно убедено заявявам, че д-р Гергана Петкова напълно покрива както критериите по отношение на учебната заетост за академичната длъжност „професор“, така и тези по темата на обявения конкурс. Тя е доказала качествата си на преподавател, който усъвършенства уменията си и е приела като своя професионална и лична кауза развитието и международното утвърждаване на престижа на катедра „Японистика“ на СУ.

4. Изследователска и/или творческа работа

Научните публикации на д-р Петкова изцяло съответстват на темата на обявения конкурс. Публикационната ѝ дейност след избора ѝ за доцент е впечатляваща: освен посочените по-горе монография, глави от монография, учебно помагало, тя издава научно-популярна книга, 26 статии, 6 студии, от които 5 – в индексирани и реферирани издания. Изнесла е 21 доклада на конференции, организираща е 4 изложби, участва в 16 проекта, превела е 2 книги и либрето на опера, редактор е на 4 издания и е била съставител на други два сборника; член е на редколегии.

Сред разнообразните теми в научните интереси и постижения на д-р Петкова могат да се разграничат три основни групи проблеми:

1. Д-р Петкова е утвърден и разпознаваем учен в областта на фолклора и етнографските изследвания на Япония: като пример могат да се посочат редица нейни произведения, например студията „Night and the Japanese Fairy Tale”, статията „Night, Reality and Dreams in Japanese Fairy Tales”, книгата „Етнография на Япония: Осем уводни теми” и други.

2. Тя е изявен изследовател и в областта на Gender Studies, за което свидетелстват публикации, като „Masculinity on Stage: Male Characters in Contemporary Japanese and Chinese TV Dramas”, „The Softening Masculinity: in Desperate Search of the Perfect Man. On the Example of Japanese and Korean TV Drama Serials”, „My Perfect Darling and My Love from the Stars” и други. Тя проследява развитието на образите на мъжествеността в японското общество в хода на социално-историческите му промени и тяхното отражение в японската литература и култура, както и перцепциите им в съвременната поп култура в Източна Азия и в България.

3. Анализът на образователните практики в областта на японистиката закономерно водят авторката до създаването на концепцията ѝ за „съзнателно образование“. Според д-р Петкова то е ключов фактор за развитието на обучението по чужди езици и култури през XXI век. Тази своя идея тя развива в две от ключовите си публикации, с които участва в настоящия конкурс. В монографията „Съзнателното образование: примери от българската японистика”, издадена през 2020 г., кандидатката

обосновава концепцията си за съзнателното образование, чрез която анализира образователния процес по японистика в СУ на институционално и индивидуално равнище. Подходът ѝ се основава на идеята за осъзнаването, като използваните от нея конкретни примери от историята и настоящето на специалност „Японистика” още веднъж потвърждават цялостното посвещаване на авторката на каузата за развитието на специалността. За д-р Петкова преподаването е не само обучение и натрупване на ново знание, то е цялостен процес на развитие и израстване, в което личността се обогатява не само познавателно, но и духовно. Според нея развитието на българската японистика трябва да се разглежда както в непосредствената ѝ свързаност с това на другите изтоковедски специалности, така и в международен контекст. В студията „Съзнателно образование: предизвикателства и перспективи пред обучението по Източни езици и култури”, публикувана също през 2020 г., авторката представя взаимовръзката и взаимозависимостта на езиковото и културното образование с конкретни примери от българската изтоковедска школа.

Д-р Петкова е посочила 23 цитирания на нейни произведения, като 15 от тях са в чуждестранни издания.

Шестмесечната ѝ научна дейност като гост-изследовател в Международния изследователски център по японистика (Ничибункен) в Киото е още едно доказателство за международното признание на качествата ѝ като учен и преподавател.

Публикациите ѝ и като брой, и като значимост напълно покриват очакванията и критериите за заемането на академичната длъжност „професор“ в СУ.

Заклучение

На базата на предоставената документация **напълно убедено** заявявам, че доц. д-р Гергана Руменова Петкова е **изцяло изградена и разпознаваема като учен, изследовател и преподавател**, работещ в областта на Филологията (Японска литература и култура). Тя е натрупала **богат преподавателски опит и изцяло отговаря** на

изискванията за заемане на академичната длъжност „професор“, формулирани в ЗРАСРБ, в Правилника за прилагането му (ППЗРАСРБ) и в Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Като член на Научното жури в настоящия конкурс препоръчвам на уважаемите членове на Факултетния съвет на ФКНФ да изберат **доц. д-р Гюргана Руменова Петкова за професор по професионално направление 2.1. Филология (Японска литература и култура).**

10. 09. 2020 г.

проф. д. с. н. Мая Келиян

София

/подпис/